

Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs Vivendi ve eklerinin onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 23 . II . 1948 - Sayı : 6839)

No.
5182

Kabul tarihi
16 . II . 1948

BİRİNCİ MADDE— Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini yürürlüğe koyan Modüs Vivendi ve ekleri onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer:

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

18 Şubat 1948

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Fransa Hükümeti, Türkiye ile Fransa arasındaki Ticari mübadelelerin mümkün olduğu kadar gelişmesini görmek arzusuyla,

Genel iktisadi gelişmanın yeniden başlamasına bu suretle yardım ederek aralarındaki iş birliğini gelecekte muhafaza etmek kaygusuyla,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Fransa ile Türkiye karşılıklı olarak idhalât ve ihracat müsaadelerinin verilmesinde birbirlerini mümkün olduğu kadar müsait bir muameleye mazhar kılacaklardır.

Madde — 2

Fransa Hükümeti ilişik (A) listesinde yazılı emtiyanın, bu listede gösterilen miktar veya kıymetler haddi dâhilinde Türkiye'ye ihracına müsaade edecektir; Türkiye Hükümeti bunlara tekabül eden idhal lisanslarını verecektir.

Türkiye Hükümeti ilişik (B) listesinde yazılı emtiyanın, bu listede gösterilen miktar veya kıymetler haddi dâhilinde Fransa'ya ihracına müsaade edecektir; Fransa Hükümeti bunlara tekabül eden idhal lisanslarını verecektir.

Şurası mukarrerdir ki, A ve B listelerinde zikredilen kalemlere girmiyen emtia ile bunlardan kontenjanları tükenmiş olanlar bu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde, iki memleket yetkili makamlarının önceden müsaadesi alınmak şartıyla, iki taraftan ihraç ve idhal edilebileceklerdir.

Madde — 3

Fransa ile Türkiye arasındaki ticari mübadeleler, iki memlekette yürürlükte bulunan umumî

idhalât ve ihracat ve bilhassa fiyatların mürakabesi rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde yapılacak ticari mübadelelere mütaallik ödemeler bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tanzim kılınacaktır.

Madde — 5.

İki memleket arasındaki iktisadi münasebetlerin gelişmesini takibetmek ve bunu kolaylaştırmaya yarıyacak bütün tekliflerde bulunmak maksadiyle Fransız temsilcileri ile Türk temsilcilerinden mürekkep ve iki delegasyondan birisinin Başkanın isteği üzerine toplanacak bir Karma Komisyon kurulacaktır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü süresinde her iki memleketin yetkili makamları tarafından onanmış, fakat Anlaşmanın müddeti bitiminde tamamlanmamış olan işlemler işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince tasfiye edileceklerdir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından evvel başlamış olan hususi takas işlemleriyle serbest dövizli işlemler bu işlemlerin iki tarafın yetkili makamlarınca onandığı sırada iki memlekette yürürlükte bulunan, umumi rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma 21 Eylül 1946 da yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir yıl olacaktır. Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilmek suretiyle bozulmadığı takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Paris'te 31 Ağustos 1946 tarihinde fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

«A» Listesi

Fransa'nın Türkiye'ye ihracatı

Türk tarife numarası	Emtianın cinsi	Kıymeti (1 000 frank)
1	Damızlık aygır	10 000
66 b	Jelâtin	500
66	Muhtelif tutkal	1 000
89	Makine kayışı, boru ve makinelerde müstamel sair deri ve kösele mamulâtı	10 000
112	Hortum, kolan, makine kayışı ve bunların mümasilleri	
102 - 103	Her nevi yünden ve kıldan iplik	20 000
106	Yünlü mensucat	50 000
125 - 126	Keçe şapka ve keçe şapka taslağı	10 000
133 c	Eleklik	2 000
208 a	Kahve	4 000
213	Çay	3 000
215 - 218	Şarap ve ispirotolu içkiler	5 000
236	Kara biber	2 000
239	Karanfil	300
249	Vanilya	250
262	Kanepe otu	500
266	Rafya	1 000
272 - 275	Nebati boyalar	2 800
281	Plâstik maddelerden mamûl eşya	10 000
295	Ağaçtan mamûl dokumacı alâtı	4 000
298	Ağaçtan alâtı fenniye ve hendesiye ve emsali	1 500
305	Mantar ve mamûlâtı	4 000
307	Fırçacılık eşyası	5 000
Muhtelif	Mütenevvi kâğıt ve fotoğraf kâğıdı	25 000
340	Sigara kâğıdı.	70 000
348 - 349	Kitap ve gayrimevkuat mecmualar	10 000
366 - 372	Müfredat üzere satılabilecek hale getirilmiş pamuk ipliği (ağaç makaralı, ufak çile, yumak, zıvana vesair şekillerde)	25 000
379	Pamuklu mensucat	35 000
380	Tül ve müslinler	600
383	Her nevi pamuk kadife (şerit, pamuk pelüş ve bunların mümasilleri dâhil).	2 000
388 - 389	Pamuktan gemi yelkeni, çadır, kova, boru, keçe, makina kolanı ve sair kolanlar.	1 000
390	Pamuk fitiller.	100
391	Pamuktan balık ağları.	6 000
392	Perdah için zımparalar ve diğer bezler.	100
395 b	Örme eşya pamuktan erkek ve kadın çorabı.	500
399	Her nevi korseler, karın bağları ve kemerler.	500
400 A	Pamuklu, keten veya keten pamuk karışık mendil (ajursuz ve kenarı bastırılmamış).	1 000
440 - 449	Kauçuk mamulât.	10 000

Türk tarife numarası	Emtianın cinsi	Kıymeti (1 000 frank)
445	Her türlü nakil vasıtaları için iç ve dış lâstikler ve şeritler	35 000
446	Kaçuğa batırılmış iplik ve mensucat.	1 500
448 - 449	Kaçuğuktan mâmul sıhhi ve tıbi âletler.	5 000
450 - 454	Muşamba ve müşamba mamulâtı	3 000
459	Değirmen taşı ve öğütmeğe mahsus sair taşlar.	1 000
468	Talk	1 500
471 ve 475	Tebeşir.	1 000
479 a	Levha ve yaprak halinde mika.	5 000
481 c	Ateş tuğlası ve kiremidi.	5 000
482	Grafit, grafit mamulât (500 000 i grafitli pota).	5 000
483, 486 ve	Çini ve porselenden mamulât	
487 a, b, c, d	tuvalet takımları.	50 000
488	Çiniden, porselenden âlatı elektrikiye ve aksanı	4 000
494 a	Camdan şişe, küçük şişe, damacanave emsali.	10 000
495	Camdan mücerrit	200
497 a, b	Pencere camları.	20 000
498	Ayna ve mağaza camları, otomobil ve saireye mahsus emniyet camları	5 000
499 ve 500 a, b	Aynalar (lüks çerçeve hariç).	1 000
502 ve 503 a	Lamba şişesi, camdan lamba karpuzu ve abajurları.	3 000
505	Müteşehhip lambalar (elektrik ampulleri).	10 000
508	Gözlük camları	5 000
509	Alâtı basariye ve fenniye camları.	5 000
511 d ve	Sofra ve yazıhane için eşyayı zücakiye (mevadı saire ile gayrımü-	
512 d	rettep).	1 500
513	Camdan alâtı fenniye ve cihazlar .	2 000
514	Müstahzarat ampulleri (boş).	500
519 ve 520 a	Hususi çelikler.	40 000
535	Her nevi demir soba	1 000
537	Demir mobilya	1 000
538	Demirden el alâtı.	15 000
539 d, h, v,		
540	Bıçakcılık eşyası.	20 000
541	Çilingir mamulâtı.	10 000
544	Demirden şemsiye takımı	1 000
545	Dikiş iğneleri (Sanayide kullanılan iğneler hariçtir).	500
547 - 550	Demir parmaklık, demir telden kafeslikler, demir telden mamulât demir mensucat).	5 000
552	Demirden hırdavatçlık eşyası	1 000
593 - 597	Saatler	5 000
598	Barometre, taksimetre, manometre.	1 000
598	Elektrik saatleri (muaddidleri)	5 000
598	Su muaddidleri	5 000
601 - 610	Alâtı musikiye ve aksanı	2 000
611 - 612	Buhar düdükları (siren) vesair düdükları	1 000
613 - 614	Optik ve fenni aletler	15 000
615 - 616	Fotoğraf cihazları, sinamatoğraf cihazları ve aksanı	10 000
617	Filimler ve muhtelif hassas peliküller	5 000

Türk tarife numarası	Emtianın einsi	Kıymeti (1 000 frank)
617	Çekilmiş sinamatoğraf filimleri	10 000
619	Telsiz telgraf ve telefon makineleri, radyolar ve aksamı	10 000
620 - 621	Röntgen cihazı, tababette ve baytariyede kullanılan cihazlar ve sıhhi cihazlar	10 000
623	Dezenfeksiyon ve takım aletleri (zirai pülvarizatörler dâhil)	20 000
624 - 626	Hararet, kesafet, rutubet ve ispiroderecelerini gösteren aletler, diğer fennî aletler, mesahai araziye, riyaiziye, hikmeti tabiiye, heyete ve ahveli cevviye mütaallik alet	5 000
629	Ağaçtan gayri mevattan suni âza ve aksamı	1 000
630	Çakmaklar	2 000
632	Aleti vezniye ve vezinleri.	5 000
633 - 634	Süpürmeye mahsus ve diğer elektrikli aletler	5 000
636 - 639	Av tüfekleri ve mühimmatı	10 000
644	Mevadî işaliye, lâğam fitilleri ve patlatmaya mahsus kordonlar	10 000
651	Petrol, benzin ve müstakatı ve sair kuvvetlerle müteharrik motörler (elektrik hariç)	10 000
652	Transformatörler ve elektrik motör malzemesi	10 000
653	Akümülatör ve pil	10 000
654	Elektrot ve vale	10 000
656	Kâğıt imalâtı makineleri	20 000
657	Kabli nesîç mevadî işleyen makineler	40 000
658	Torna, testere, rende zimba, hadde ve çekiç makineleri, çivi, teneke kutu makineleri, cam imalinde ve camcılıkta müstamel makineler çimento makine ve kablıpları, taş kırma makineleri ve maadinden, toprakdan ve ağaçdan eşya imalinde kullanılan sair makineler	40 000
650 ve 664	Ziraat makineleri	40 000
665	Her nevi tulumbalar	3 000
666	Mekûlat imal ve ihzarına mahsus makineler, buz, taktir, tâsir, tebrit, makineleri, şişeleri yıkayan ve dolduran makineler, vinçler, kavurucu ve öğütücü makineler, ütü, çamaşır yıkama makineleri ve diğer makineler ve aksamı	35 000
667	Binek otomobilleri	50 000
669	Kamyon ve kamyonetler (%25 i 5 tönük ve daha yukarı kamyon olmak üzere)	110 000
	Otomobil, kamyon ve kamyonetler için parçalar	20 000
679	Bisiklet ve motosikletler	20 000
	Bisiklet ve motosiklet için yedek parçalar	5 000
700	Toprak boyalar (okralar)	15 000
703a,b,c,d	Matbaa ve yazı mürekkepleri	7 000
703 v	Kurşun kalemleri	5 000
703h,704 ve	Resim boyları, sanaiye mahsus boylar, vernikler	20 000
709		
705	Camei macunu (mastik)	2 000
706 - 777	Uzvi sun'î boylar boylar (anilinler, alizarinler ve saire) ve anilin tuzu fenol ve naftel mürekkebatı	15 000
708	Kundura boyları	500

Türk tarife numarası	Emtianın cinsi	Kıymeti (1 000 frank)
710,712,716, 717,725,754,		
756	Kimyevi maddeler	40 000
	Dişçi çimentosu ve alçısı ve çimento mahlûlü	5 000
760	Haşarat itlâfına mahsus müstahzarat	2 000
763,770,774, 782,787,788, 805,853 ve sair nu- maralar	Seromlar, aşular, tıbbi sanayi mamulâtı ve ispençiyari müstahzarlar	100 000
812-813	Uçan yağlar ve kimyevi maddelerden alınan mahlûller ve itriyatçılıkta kullanılan katı ve yumuşak cisimler	5 000
815	Cerrahlıkta kullanılan bezler, sargılar ve muşambalar	300
819	Tıbbi yakılar	1 800
857	Kokulu sular ve tuvalete mahsus mevad	5 000
858-859	Çocuk oyuncakları	5 000
860	Yağmur ve güneş için «Şemsiyeler» Spor eşyası	500 10 000
	Döşeme kumaşları, şeritler, moda modelleri, balmumu mankenler, maroken döşeme yüzleri, püdra ponponları ve diğer moda eşyası	5 000
	Posfatlar	7 000

«B» Listesi

Türkiye'nin Fransa'ya ihracatı

Fransız tarife numarası	Emtianın cinsi	Miktar Ton olarak
21 den	Ham deri (koyun, keçi)	400
20 mü- kerrer	Barsak	100
21 den, 22 den		
ve 25 ten	Tiftik	350
27 den	Kuru ipek kozası	125
27 den	İpek döküntüsü	50
38 den	Sınai bal	100
45 ten, 46 dan, 47 den,		
49 dan	Balık konservesi	50
80 den	Mercimek, kuru fasulye ve bakla	6 000
85 ten	Kuru üzüm	800

Fransız tarife
numarası

Emtiaanın cinsi

Miktar
Ton olarak

Fransız tarife numarası	Emtiaanın cinsi	Miktar Ton olarak
85 ten	Kuru incir	1 550
85 ten	Fındak	500
85 ten	Tatlı badem	150
85 ten	Acı badem	150
85 ten	Kuru erik	375
85 ten	Antep fıstığı	5
88 den	Meyva çekirdeği	25
88 den	Hintyağı tohumu	1 000
88 den	Kendir tohumu	600
88 den	Soya fasulyesi	3 000
88 den	Yer fıstığı	2 000
88 den	mavi haşhaş	500
88 den	Keten tohumu	5 000
109 dan	Tütün	600
110 A dan	Bezir yağı	500
110 A dan	Defne yağı	2
112 den	Gül yağı	Kg. 50
		T.
114 ten	Kitre	2
ve 115 ten		
114 ten ve	Sıgala yağı	45
115 ten		
123 ten	Afyon	5
124 ten	Meyan balı	100
126 dan	Meyan kökü	3 000
142 mükerrer	Kenevir (kendir elyafı)	1 500
156	Mazı	150
157 den	Palamut	3 500
158 A dan	Soğanlar	300
167 den	Pamuklu ve yünlü paçavralar	1 000
178 mükerrerden	İzmir menşeli zımpara cevheri	600
179 MM B den	Mağnezyum (ciyobertite)	1 000
» » »	Lüle taşı	2
» » »	Ham amyant	200
221 den	Bakır	3 000
222 den	Simli kurşun	}
224 ten	Çinkolu Kurşun	
227	Antimuvan cevheri	600
233	Krom cevheri	10 000
026	Borasit	1 650
0377	Palamut hulâsası	500
380 den	Ham ipek	5
442 A,B,C,D,E	Hah	100 000 Türk lirası

PROTOKOL

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti bugünkü tarihli Ticaret Anlaşmasını imzaladıkları sırada aşağıdaki hükümlerin tatbiki hususunda anlaşmışlardır:

1) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından sonra her iki taraftan gönderilecek mallara, iki tarafın yetkili makamlarca verilmiş ve usulü dairesinde tasdik edilmiş, ilişik örneğe uygun, bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

2) Bedeli elli Türk lirasını veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini geçmiyen göndermeler menşe şahadetnamesinin bağışık tutulacaklardır.

Ticaret Anlaşmasına ilişik belge

Menşe Şahadetnamesi örneği

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen:

İsim:
İkametgâh
Sokak

Gönderilen

İsim
İkametgâh
Sokak
Malın cinsi
Ambalâj tarzı
Koli adedi
Marka numarası

Ağırlık { Gayrisâfi kilo
 { Sâfi kilo

Kıymet { Fob
 { Cif

Malın gönderileceği yol

. Ticaret Odası, Fransa Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasındaki 31 Ağustos 1946

tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak yukarıda vasıfları yazılı emtianın Türk menşeli Fransız

olduğunu tasdik eder.

. { Fransız Gümrük İdaresinin aşağıda imzaları bulunan memurları yukarıda
 { Türk
gösterilen emtianın filen ithal edildiklerini tasdik ederler.
istihlâke arzedildiklerini

Tarih

İmza

Mühür

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA ÖDEME ANLASMASI

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti, Türkiye ile frank sahası arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak üzere aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Fransa Bankası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına, frank sahasında oturan kimselerin beşinci maddede sayılan işlemlerden dolayı Türkiye'de oturan kimselere ödemeye borçlu oldukları meblağlar ile alacaklandırılacak olan bir frank hesabı açacaktır.

Madde — 2.

Yukardaki birinci maddede yazılı hesap, Türkiye'de oturan kimselerin, beşinci maddede sayılan işlemlerden dolayı frank sahasında oturan kimselere borçlu oldukları paralar ile borçlandırılacaktır.

Madde — 3.

Frankın altına nazaran fiyatı değişecek olursa, birinci maddede derpiş olunan hesabın değişiklik gününde mevcut olan alacaklı bakiyesi Fransa Bankası marifetiyle, vuku bulan değişiklik nisbetinde denkleştirilecektir.

Madde — 4.

Yukardaki ikinci maddede derpiş olunan hesap 500 milyon frankı aşan bir alacak bakiyesi gösterdiği vakit Fransa Bankası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın isteği üzerine, bu rakamı aşan meblağı altına, dolâra veya iki Banka arasında varılacak anlaşmadan sonra başka bir serbest dövize tahvil edecektir.

Madde — 5.

Akıt taraflar, yürürlükteki kanunlarının tesbit ettiği şartlar içinde Türkiye ile frank sahası ve frank sahası ile Türkiye arasında, ezcümle aşağıdaki ödemelerin göçürülmesine izin vermek hususunda anlaşmışlardır:

— Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince mübadele olunan malların bedeli ve bu mübadeleye müteferri masraflar .

— Seyahat masrafları.

— Öğrencilerin ikamet ve okul masrafları.

— Lisanslar ve bröveler hasılât ve aidatı

— Hava Yolları İşletmesinden doğan ticari hasılat

— Vergiler ve para cezaları

— Yardımlar

— Maaş ve ücretler

— Sigortalar, mükerrer sigortalar (primler ve tazminat)

— İki memleket yetkili makamlarının önceden anlaşacakları bunlara benzer diğer ödemeler.

Madde — 6

1. — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Fransa Bankasındaki hesabının alacaklı bakiyesi en az 100 milyon franka vardığı vakit, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her an bu hesabın zimmetiyle Fransız hazine bonoları satın alabilecek ve bu bonolar Fransa Bankasında kendi

adına açılacak dosyaya konulacaktır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, anılan bonoları para piyasasındaki şartlarla tamamen veya kısmen her an Fransa Bankasına tekrar satın aldırtmak veya bonoların vâdelerinin bitmesine en çok üç aydan fazla bir müddet kalmadığı takdirde bunları tamamen veya kısmen Fransa Bankasına kendi resmî haddi üzerinden iskonto ettirebilecektir.

2. — 3. madde hükümleri, işbu madde gereğince elde edilen Hazine bonolarına tatbik edilebilir.

Madde — 7

Frankların Türk lirasına ve Türk liralarnın franka tahvili, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Fransa Bankası tarafından uygulanan İngiliz lirası resmî rayici esas ile yapılacaktır.

Madde — 8

Eğer, işbu Anlaşmanın bitimini takip edecek 6 ayın sonunda ikinci maddede derpiş olunan hesap bir alacaklı bakiyesi gösterirse Fransa Bankası bu bakiyeyi altına, dolâra veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına kabul edilecek başka bir serbest dövizde tahvil edecektir.

Madde — 9

İşbu Anlaşma bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşması ile aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde olacaktır.

Paris'te 31 Ağustos 1946 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Ek

Frank sahası aşağıdaki ülkeleri ihtiva eder:

1. — Asıl Fransa (Korsika dâhil) - Cezayir
 - Fransız Batı Afrikası
 - Fransız Üstüva Afrikası
 - Madagaskar ve tevabii
 - Reünyon
 - Fransız Somalisi
 - Fransız Güiyani
 - Guadölup
 - Martinik
 - Sen - Piyer ve Mikelon
 - Hindistan'daki Fransız Toprakları
 - Çin Hindistanı (Indochine)
 - Yeni Kaledonya
 - Okyanusya'daki Fransız Toprakları
 - Yeni Ebritler müşterek idaresi
 - Fas ve Tunus Himaye Toprakları
 - Fransa mandası altındaki Kamerun ve Togo ülkeleri
 - Monako Prenslığı
 - Lübnan

1 numaralı ek mektup

Bay Başkan,

Paris'te cereyan eden müzakereler sırasında Fransız ve Türk Heyetleri arasındaki hususları kararlaştırmışlardır:

1. — Fransa Bankası, mahallî paraların kanuni tahlis kudretini haiz oldukları frank şahası ülkelerinde işbu Anlaşmada derpiş olunan ödemelerde bulunmak için lâzım olan mahallî paraları birinci madde gereğince açılan hesabın zimmetiyle sağlayacaktır.
2. — Karşılık olarak, Fransa Bankası, işbu Anlaşmanın tatbiki dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının elde ettiği mahallî paraları anılan hesaba alacak kaydetmek suretiyle Bankadan geri çekecektir.

Yukardaki hususlar hakkındaki mutabakatınızı teyid buyurmanızı rica ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Profesör Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı

2 numaralı ek mektup

Bay Başkan,

Bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasının üçüncü maddesinin tatbiki için frankın altına nazaran kıymetinin, Amerikan dolârının Paris'deki ortalama resmî rayicinin (119, 10669 frank) ve altının Birleşik Devletlerdeki resmî fiyatının (Ons 35, 00 dolâr) gözönünde tutularak tesbit edildiğini tasrihle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim. Bay Başkan.

Bay Profesör Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA AKDOLUNAN MODÜS VIVENDİ

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari münasebetleri kolaylaştırmak arzusuyla, işbu Modüs vivendi müddetince, 29 Ağustos 1929 Sözleşmesi hükümlerini aşağıdaki değişikliklerle yürürlüğe koymağı kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Anılan Sözleşmenin 1 nciden 3 ncüye kadar olan maddeleri yerine aşağıdaki metin konmuş tur:

İlişik 1 nci listede yazılı maddeler dışında kalan Türk menşeli ürünler, Fransa'ya ithallerinde, tarife hususunda asgari tarifedeki resimlerden ve en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden, yani gerek ithalât resimleri, gerek bu resimlerin mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve artırma hususlarında Fransa'nın tarife tedbirleri, ti-

caret sözleşmeleri veya gümrük tarifelerinde ve tarifelendirmek usullerindeki değişiklikler yolu ile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edebileceği en aşağı derecedeki resim miktarlarından faydalanacaklardır.

İlişik 2 nei listede yazılı maddeler dışında kalan Fransız menşeli ürünler Türkiye'ye ithallerinde, tarife hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden, yani gerek ithalat resimleri, gerek bu resimleri mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve artırmalar hususlarında Türkiyenin tarife tedbirleri, ticaret sözleşmeleri, gümrük tarifelerinde ve tarifelendirmek usullerindeki değişiklikler yolu ile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edebileceği en aşağı derecedeki resim miktarlarından faydalanacaklardır.

Madde -- 2.

Anılan Sözleşmenin 5 nei ve 6 nei maddeleri kaldırılmıştır.

Madde — 3

Anılan Sözleşmenin 26 nei maddesi yerine aşağıdaki metin konmuştur:

Yukardaki maddelerde derpiş olunan en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi:

a) Yüksek Âkid taraflardan biri tarafından komşu memleketlerle hududun iki yanında 15 er kilometreyi geçmeyen bir bölge içinde hudut ticaretini kolaylaştırmak için bahşedilen veya edilebilecek olan imtiyazlara;

b) Fransa'nın, 1939 dan 1945 e kadar içinde bulunmuş olduğu harb halinden doğan malî düzenlemeleri kolaylaştırmaya mâtuf ithalât için târife hususunda koyabileceği özel rejime;

c) Gümrük tarifesi hususunda Türkiye'nin 1923 de Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketlere bahşettiği veya edebileceği faydalara;

d) Fransa'nın sömürgelerine, himaye topraklarına ve Fransa'nın hükmü altında bulunan memleketlere kendi gümrük hudutları içindeki arazide bahşettiği veya edebileceği, veyahut bu sömürge veya himaye topraklarının Fransa'ya, diğer sömürgelere ve himaye topraklarının veya Fransa'nın hükmü altında bulunan memleketlere bahsettikleri veya edecekleri tercihli faydalara;

e) Yüksek Âkid taraflardan biri tarafından akdolanmış veya olunacak bir Gümrük İttihadından doğan faydalara;

f) Yüksek Âkid taraflardan birinin, diğer tarafın iştirak etmeyeceği çok taraflı Sözleşmelerle üçüncü devletlere gelecekte bahşedebileceği haklara veya imtiyazlara, - bu hak veya imtiyazlar genel mahiyette çok taraflı sözleşmelerde oldukları, munhasıran bu sözleşmelerde yazılı buldukları, bunlardan faydalananın diğer Âkid tarafa yeni menfaatler temin ettiği ve nihayet diğer Âkid taraf mütekabiliyet bahşetmediği takdirde tatbik olunmayacaktır.

Madde -- 4.

Anılan Sözleşmenin 28 nei maddesi kaldırılmıştır.

Madde -- 5.

İzmir üzümü Fransız gümrük tarifesinin, diğerleri arasında Corinthe üzümünü de ihtiva eden 85/16 pozisyonuna konulmuş olduğundan İmza Protokolunun Birinci Maddeye Müteferri bendi kaldırılmıştır.

Madde — 6.

Üçüncü maddeye ve altıncı maddeye müteferri bentler kaldırılacaktır.

Madde — 7.

İşbu Modüs vivendi 21 Eylül 1946 da yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi bir yıl olacaktır.

Süre sonu tarihinden üç ay önce haber verilmek suretiyle bozulmadığı takdirde üçer aylık süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Şukadar ki, Yüksek Âkîd taraflardan herbiri heran, hattâ ilk bir yıllık sürenin bitmesinden önce dahi yeni bir anlaşmaya varılmak için bir ay içinde görüşmelere başlanmasını isteyebilir.

Paris'te 31 Ağustos 1946 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Liste : I

Fransaya idhallerinde Türkiyenin en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydından istifade edemeyeceği mamüller

Fransız tarife
numarası

Emtianın cinsi

52	Balina ve amber balığı nefsi
54	Ham balina çubuğu
62	Fil dişi
75 bis	Perhiz ve glüten ekmekleri ve saire
102	Tarçın
106	Karanfil
107	Vanilya
108	Çay
118	Kâfuru
119	Hususi cins usareler (balata, kauçuk ve saire)
144	Phormium tenax, abaca, etc..
205 bis	Demir halitaları ve demirli maden halitaları
211	Kalaylı demir (teneke) bakırlı, kurşunlu veya çinkolu demir Bakır
213	Çelik ray
07, 07 bis	Asit nitrik
09	
010,	Asit sulfonitrik
013 bis	Gaz tasfiyesinden çıkan amonyaklı sular
015	Ticarette kullanılan sâf amonyak
016	Anhidr mayi amonyak
035	Oksi klorür dö karbon
054	Tazyik edilmiş nitrojen
059	Tazyik edilmiş ve mayi haline getirilmiş oksijen
059 bis	Tazyik edilmiş azot
059 ter	Asetilen, argon, neon
0137 bis	Yıkanmış karnalit artağı
0318	Kinaldin, Kinolein
0319	Metilkinolin ve sair
0321 bis	Parakrezidin

Fransız tarife
numarası

Emtianın cinsi

-
- 0331 Nitroze - analjezin
0334 Benziliden, amino, analjezin
0336 bis Diamid dufenilüre ve saire
0356 Glisirhüzin veya amonyak gliserhizatı
288 Kaba resim boyası
289 Külçe halinde kâğıdı hindi
340 Pişmiş topraktan çömlekçi mamulâtı ve bunların diğer alâlâde neveleri, ev eşyası, şişeler ve saire.
351 A ve B Renkli mâbed camları
351 bis Camlı büyük pencere ve saire
497 à 509 ter Saatler, saat malzemesi
512 B Cer makineleri
515 Çıplak yapağı tarağı
516 Mensucat sanayiinde kullanılan ihzar makineleri, mutavassıt makineler, son ameliye makineleri
516 bis Dairevi ve düz tarak makinesi
517 İplik bükme ve eğirme vargel tezgâhı
517 bis Eğirme tezgâhı ve diğerleri masura makinesi
518 Dokuma tezgâhı
519 Örgü ve şapkacılık tezgâhları
519 bis Tül, dantel, gipur ve saire tezgâhı
521 quatre dan Linotip
524 bis g g Telsiz telgraf ve telsiz telefon cihazları
527 bis Soğutma cihazları
544 Dikiş iğneleri
561 Demir ve çelik halatlar
631 Kesilmiş ve hazırlanmış balina dişleri
634 toroc Hassas aletler
635 Alâtı basariye ve rasadiye
635 bis A dan Stereoskop
648 Kimyevi kibritler
-

Liste : II.

Türkiye'ye ithallerinde Fransa'nın en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydından istifade edemiyeceği ürünler

Türk tarife numarası	Emtiaın cinsi
2	Katır
3	Eşek
34	Yumurta
57	Deniz ve dere süngerleri
114 ten	Türk ve İran halı ve kilimleri
152 den	Çaydar, mısır süpürge darısı
174 ten	Kuru üzüm
198	Taze patates
206 dan	Lokum
207 den	Her nevi helva
280 den	Katran yağı
283 ten	Odun kömürü
288	Ağaçtan talaş, yün, iplik ve saman
300	Nalın ve takunya (köseleli de)
409 dan	Taranmış keten ve kendir ve keten
674 ten	Kızak
694 ten	Linyit, Turb uvraji
	ve kendir kütüğü

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17 . II . 1948 ve 1/35
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	18 . II . 1948 ve 4/115
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 2 18 10 44,73:74,153,156,157,189,202:205